ZAMAN 25 MART 2006 CUMARTESİ SAYI: 172 ZAMAN'LA BİRLİKTE SATILIR ailem.zaman.com.tr

ailem

Aile mutluluğu için altın kurallar

Anne ve babalık vasıfları nelerdir?

Ben ikinci sınıf bir vatandaşım!

Avrupalı Müslümanlar: Resulullah'ın (sas) güzelliğini bütün dünya öğrenmeli

9 771305 505002

İÇİNDEKİLER

ZAMAN ailem

25 MART 2006 CUMARTESİ SAYI: 172

Feza Gazetecilik A.Ş. Adına İmtiyaz Sahibi	Ali Akbulut
Genel Yayın Müdürü	Ekrem Dumanlı
Yayın Danışmanı	Hamdullah Öztürk
Yayın Editörleri	Serhat Şeftali Mustafa Aydın Şemsinur B. Özdemir
Katkıda Bulunanlar	Ali Demirel Ali Budak
Tasarım	Mehmet Şimşek
Kapak fotoğrafı	İbrahim Usta
Sorumlu Müdür ve Yayın Sahibi Temsilcisi	Ali Odabaşı
Reklam Koordinatörü	Yakup Şimşek
Yayın Türü	Yerel Süreli

Zaman Gazetesi 34194 Yenibosna/İstanbul
Tel: 0212 454 1 454 (pbx) www.zaman.com.tr
Baskı: Feza Gazetecilik AŞ Tesisleri

http://ailem.zaman.com.tr
Öneri ve teklifleriniz için: ailem@zaman.com.tr

Kim aldatıyor, kim aldanıyor?

Duyduğu her şeye inanan birinin doğru bir çizgide yürüdüğü söylenebilir mi? Ya da her ikna metodu, doğru anlamına gelir mi? Tarihte siyah rengin beyaz olduğunu iddia edip de karşısındakini mağlup edenler vardır ki; her münazara tarzı ikna, doğruyu yansıtmaz.

Seyit Ali Bey okuduğu gazete ve dinlediği iki-üç televizyon programının ardından çok farklı bir söylemle çıkmıştı. Arkadaşlarına heyecanla duyduklarını anlattı: "Aman Allah'ım! Müslüman gözüküp Hıristiyan olanlar varmış!" Öfkesi, sinirliliği, vatanperverliği ve milliyetçiliği anlattıklarıyla birleşince, yerinde duramayan bir Seyit Ali Bey olmuştu. Kimse Seyit Ali amcaya korkudan, "Neden, niçin, nasıl?" sorusunu soramadı. Seyit Ali amca, duyduklarını kesin doğrular farz edip, söylendi, söylendi. Bir gün olsun, komşusuna, ağabeyine, kardeşine 'bu işin aslı nedir?' diye sormadı. Onların söylediklerine kulak vermedi. Onları bir kalemde sildi, iftiralara boğdu, suizânlarını sıraladı durdu.

Bir gün Seyit Ali amcaya yeğeni şu soruları sordu:

- Amca; sen adeta onların küfre girdiğini ilan ediyorsun. Peki onlar da sana aynı şeyi söylüyor mu? Kendilerini seni ilzam ederek savunuyorlar mı? Savunmalarında seni rahatsız eden bir şey var mı?

Seyit Ali amca durdu ve biraz düşündü:

- Hayır evlat! Bugüne kadar onlardan benim söylediğime benzer tek bir laf duymadım.

***

Aldatmak, aldanmanın başlangıcıdır. Aldatmanın ne kadar kötü bir davranış olduğunu biliriz; ama aldanmanın da o kadar fena ve sorumluluk getirdiğini, hesabımıza eksi puan olarak yazıldığını düşünemeyiz. Aldatan aldattığı için ne kadar sorumlu ise ve bu yüzden üzerine hak yüklenmişse, aldanan da aldatılmaya karşı tedbirini almadığı için hak yüklenir.

Duyduğu her şeye inanan bir insan mı olmak iyidir; yoksa "Dur arkadaş! Beni buna ikna et! Bu konuyu biraz araştırmam lazım. Bu iddialar çok önemli, bunları ilgili kişilere ya da topluluğa sormalı, hemen ithamlarda bulunmak çok yanlış. Sen böyle diyorsun; ama onlar yaşantıları ve yaptıklarıyla böyle olmadıklarını göstermiyor mu?" diyebilen insan mı iyidir?

***

Aldatmak hakikatin üzerini örtmektir. İyiyi yanlışla sindirmektir. Sesin gür çıkması, avazı çıktığı kadar bağırmak haklılık anlamına gelmez. Bağıranlar hep haklı olsaydı, ortalık çığırtkanların doğruluğundan geçilmezdi. Bağırış-çağırış kulakları etkilediği gibi gözleri de boyayabilir. Beyaz rengin içine düşecek her koyu renk o beyazın saflığını bozacaktır. Nitekim yanılgılar bulaşıcıdır, çabuk yayılır.

***

Aldanmışlık bir kez içe sinmesin. Her attığınız adımda kendini gösterir. Beyaz yalanlar bir yaşam biçimine dönüşür. Yalanlar, yanlışlar o kadar çok tekrar edilir ki; insanın kendi de inanır onlara. Otururken, kalkarken, araba kullanırken, alışveriş yaparken, işinde, ilişkilerinde masum gibi görünen aldatmanın tezahürleri görülür. Minik aldatmalar, büyük aldanışların bir başlangıcıdır.

İnsanın en çok aldattığı kendisinden başkası değildir. Doğruyu aramamak, yanlışı sorgulamamak, rahatı için "biricik doğruyu" "sadece ben mi?" diyerek göz ardı etmek kendini aldatmanın ta kendisidir. Her aldatan önce kendisini aldatıyor demektir. Aldananlardan olmamak tek dileğimiz olmalı...

Serhat Şeftali | s.seftali@zaman.com.tr

BİR HADİS

مَنْ سَاءَتْهُ خَطِيئَتُهُ
غُفِرَ لَهُ وَإِنْ لَمْ يَسْتَغْفِرْ

Men sâethü hatî'etühû gufira-lehû ve in lem yestağfir

İçine düştüğü bir hatanın pişmanlığıyla kıvranan bir insan diliyle istiğfar etmese de affolunur. (Müsnedü'ş-Şihâb, 1/264; el-Firdevs, 37 558)

Allah (cc) kalbe bakar

Hadis-i şerifte "Allah sizin dış görünüşünüze bakmaz, fakat kalplerinize ve işlerinize bakar." buyurulur. Yani önemli olan dış temizliğinin yanında için de temiz olmasıdır. İç temizliğinin başta gelen vasıtalarından biri; gözyaşı dökerek, içi yanarak, tam bir pişmanlık duyarak Hakk'a dönmek, tövbe etmektir. Hz. Mevlâna öyle diyor: "Bu görünen pislik bir miktar suyla arınır. Fakat içte olan pislik arttıkça artar. İçteki pislikler anlaşıldı mı, gözyaşından başka bir şeyle temizlenemez."

Osmanlı'da temizlik

19. asır Türkiye'sini çok iyi bilen İskoçyalı asilzade, İngiliz milletvekili H. Munro Butler Johnstone da, Türklerin temizliğine hayran olan Avrupalılardandır. "Türkler" isimli eserinde bu konuda şöyle demiştir: "Osmanlı sadece yeryüzünün en kibar milleti değil, aynı zamanda en temizidir de. Gerçek şu ki, temizliğin dışında nezaket hiçbir şey ifade etmez. Her ne kadar "temizlik dindarlığın diğer bir adıdır" sözü Hıristiyanlar tarafından da söylense bile, onu uygulayanlar Osmanlılardır. Temizlik onlar için sadece sıhhat amacıyla uyulan bir şey değildir. Onu samimi olarak dinî görevlerinden biri sayarlar. Hıristiyanlar pislik bulaşmış bir şeyi temiz kabul etmezler; fakat bir Türk pisliğe hafif temas etmiş bir şeyin kirli olduğunu kabul eder. Temizlik konusundaki hassasiyetlerinin bir sebebi de abdesttir ki onu diğer milletlerden daha sık alırlar. Durulamak, temizliğin temelidir. Daha ötesi, Türklere göre evler de insanlar gibi tertemiz ve kirlenmemiş olarak tutulmalıdır. Her Türk evinin eşiğinin üstünde ısmarlama pirinç harflerle "Pis hiç bir şey bu eşiklere değmesin" yazılmaktadır. Bundan dolayıdır ki hiçbir moda veya özenti, Türkleri ayakkabılarını kapı dışında çıkarmaktan alıkoyamıyor. Onun evi temizliğin mabedidir."

İskoçyalı Johnstone, 19. asır Türkiye'sini anlatırken temizliğin öneminden bahseder.

FOTOĞRAF: ONUR ÇOBAN

İmam-ı Rabbani'den bir öğüt

Gençlik BÜYÜK FIRSATTIR

Ey oğul! İbadete yönelme vakti gençliktir. Akıllı olan bu vakti kaçırmaz, fırsatı ganimet bilir. Zira iş önemlidir. İnsan yaşlılık zamanına kalmayabilir. Kaldığını farz edelim, derlenip toparlanmak nasip olmaz. Böyle bir derlenip toparlanmanın mümkün olduğunu farz edelim, bir amel işlemeye güç yetiremez. Zira o zaman, zaafın ve aczin bastırdığı zamandır. Halbuki şu anda derlenip toparlanma durumu vardır, elde edilmesi kolaydır.

Anne-babanın hayatta olmaları Yüce Hakk'ın nimetlerinden biridir. Senin geçimini onlar üzerine almıştır. İşte bu mevsim fırsat mevsimidir. Güç ve kuvvetinin yettiği mevsimdir. Bugünün işini yarına bırakmak için şu andaki durum nasıl bir özür olabilir? Resulullah (sas) bu manada şöyle buyurmuştur: "İşi erteleyen helak olur."

Evet, bugün ahirete ait işlerle bir meşguliyet varsa, bu düşük dünyanın işini yarına bırakmak cidden güzel olur, tam bunun aksi ise pek çirkin bir şey olur.

Şu zaman gençlik zamanıdır. Bu zamanda yapılan az amele biçilen itibar, bu vakitlerden başka zamanlarda yapılan amellere biçilmez.

FOTOĞRAF: AP

Beni nereye götürüyorsunuz?

Bu dünyanın aldatıcılığına kanmamak gerekir. Mal-mülk hepsi geride kalacak şeylerdir.

■ **ALİ DEMİREL**

Geçmiş zamanın birinde aynı mahallede oturan iki adam vardı. Onların çocuklukları da o mahallede geçmişti. Bu samimi arkadaşlardan birisi babasının yolundan gidip tüccar, diğeri ise okuyup alim olmuştu. Artık araları eskisi gibi değildi. Tüccar olanı aşırı mal şımartmış, dinden uzaklaştırmıştı. Zamanla Allah'ı da inkar eder hale gelmişti. Arkadaşı buna çok üzülüyor, düzelmesi için dua ediyordu. Kaç defa yanına gitmiş ve onunla sohbet etmişti.

- Arkadaşım! Boş ver bu eski lakırdıları. Dünyaya bir kere geliyorsun. Her şey burada yaşanıp bitecek. Başka dünya falan yok. Bende çok büyük bir hatırın var. O yüzden bırak bu hikayeleri de beni rahat bırak, diyordu. Aradan yıllar geçti ve her iki arkadaş da ölüm döşeğindeydi artık. Kısa bir zaman sonra da sırayla hayata gözlerini yumdular. Alim zat, omuzlar üzerinde mezarlığa doğru götürülüyordu. Mezarına doğru yaklaşırken mezarının cennet bahçelerinden bir bahçe olduğunu görmüştü. Kendisini taşıyanlara şöyle diyordu:

- Çabuk, daha çabuk, acele edin! Beni hemen yerime ulaştırın!

Bir an önce kendisi için hazırlanan o güzel ortama kavuşmak istiyordu.

Kısa bir zaman sonra ise inkarcı tacir tabutun üzerinde mezarlığına doğru getiriliyordu. Gözlerini bu dünya hayatına yumduktan sonra inkar ettiği gerçek hayatı görmüştü. Çok pişman olmuştu; ama artık iş işten geçmiştii ve şöyle sesleniyordu:

- Eyvah nereye gidiyorum! Beni nereye götürüyorsunuz? Ben o cehennem çukuruna giremem.

Ancak tüccarın sesini oradakilerin hiçbiri duymuyordu.

Nitekim bir hadislerinde Allah Rasulü şöyle buyuruyordu: "Onun çığlıklarını her şey işitir; ancak insan hariç. İnsan bu çığlığı ve feryadı işitseydi dengesini kaybeder ve kendine gelemezdi."

Artık onlar gerçek dünyaya göçmüşlerdi. O dünyada herkes burada yaptığının karşılığını bulacaktı. Ne mutlu, bu dünyayı bir imtihan dünyası olarak görüp ona göre hareket ederek cenneti kazanan insanlara!

Onların ‘Sen ne yaptın?’ sorusuna verecek bir cevapları var

■ ŞEMSİNUR ÖZDEMİR

Çevremizde veya dünyanın herhangi bir yerinde meydana gelen olumsuzluklardan şikayet ediyoruz. Sorunları ve insanları kendimizden uzak gördüğümüz için ‘ben ne yapabilirim, elimden ne gelir ki, dünyayı ben değiştiremem ki canım’ deyip kolaya kaçıyor ve acizliğimizi bahane ediyoruz. Zalimlerin bile “Islah olmam için dua etmediler” diye mü’minlerden hesap soracağı bir gün var önümüzde. Ahlaken yolunu şaşırmış bir genç ‘beni kurtarmak için ne yaptın?’ diye sorduğunda verecek cevabımız var mı?

Onların var... Onlar, dünyanın her yerine baharı getirmek için tohum ekmeye ahdetmiş, bu gaye ile yola çıkmış gönüllülerin oluşturduğu kalbi dostluğun küçük şubeleri. Kendi başlarına dünyayı değiştiremeyeceklerini bildikleri için en azından bu gaye ile yola çıkanlara bir pirinç tanesi ile de olsa destek olmaya çalışan fedakar ev kadınları. “Böyle büyük bir hayalin gerçekleşmesi için ben ne yapabilirim?” diye kendi kendine sorduğunda aldığı tek cevap yemek yapmak veya örgü örmek ise eğer, onu yapıp kazandığı parayla geleceğin nesillerini yetiştirmek için veren kadınlar onlar. Anadolu’nun her yerinde, karınca misali mevsimine göre bir yol yordam bulup koştururlar. Kendi evlerini, eş ve çocuklarını ihmal etmeden binlerce insanın yükünü de

Onlar ellerinin hamuruyla dünyayı dönüştürüyor, değiştiriyor. Onlar, hesap günü verecekleri cevapları hazırlıyor.

alırlar omuzlarına. Onların yedirdiği, içirdiği, giydirdiği, okuttuğu nesiller getirecek çünkü baharı.

İsimleri Zehra’dır, Saniye’dir, Emine’dir, Filiz’dir, Tülay’dır...ne fark eder? Kimisi anadır, kimisi değildir. Kimisi yaptığı işin ne kadar önemli olduğunun farkındadır, kimisi değildir. Ne önemi var? Hepsinin gayesi Allah’ın rızasını kazanmaktır sonuçta. Manisa’nın Turgutlu ilçesinde Turgutlu Bayanlar Derneği’nin çatısı altında toplanan bir avuç ev kadını da zahiren sadece yufka açıp börek veya baklava yapar gibi görünseler de aslında niyetlerine göre dünyanın ibresini iyilik ve güzellik yönüne doğru çekiyorlardı. Başkalarının derdiyle dertlen-

menin, yaşatmak için yaşamanın anlamını biliyorlardı. Sadece kendisi, evi, eşi, çocukları için yaşamayı terk etmiş, ilçesinde bulunan üniversite öğrencileri için burs parası denkleştirmeye çalışıyorlardı.

Toplam 10 kişiler. Haftanın üç günü dernek binasının kıyısındaki küçük oda da börek, çörek, gözleme, sarma ve tatlı yapıp satıyorlar. Daimi müşterileri var. Telefonla arayıp sipariş verenler çoğunlukta. Henüz bir dükkan açamamışlar; ama uygun bir yer arayışı içindeler. Turgutlu'nun kurtuluş gününde, Ramazan ve kurban bayramlarında talep bir hayli artıyor.

Altı çocuk annesi Fatma Öner, kendi ev işleriyle birlikte buraya gelip çalışmanın Allah rızasından başka bir amaç için yapılamayacağını söylüyor. "Özellikle bayramlardan önce herkesin kendi evinde işi oluyor. Ev işlerini bırakıp buraya koşuyoruz. Eşim ve çocuklarım anlayış gösteriyor, yardımcı oluyorlar. Öğrencilere burs verebilmek için çabalıyoruz." diyor Fatma Öner.

Başkan Ayşe Müge Çim, Turgutlulu kadınlar olarak en yakınlarından başlayarak yardıma muhtaç olan herkese ulaşmaya çalıştıklarını söylüyor. Dernek faaliyetlerine gönüllü olarak katılan kadınların yoğunluklarına rağmen diğer hemcinslerine göre daha huzurlu olduğunu ifade eden Çim, "Arkadaşlarımızın hayatı daha da düzene giriyor. Evlerini, çocuklarını ve hayır işlerini belli bir plan dahilinde yapıyorlar. Sadece eşleri ve çocukları için yaşamaktansa başkalarına yardım etmek için uğraşmak daha çok huzur veriyor." diye konuşuyor.

RABBİMİZ İÇİN VERİNCE OLUYORMUŞ...

OKUR MEKTUBU

Kızım, üniversite 2. sınıfa yeni başlamıştı. Telefonun çınlayan sesine koştum karşımda kızım, tereddütle karışık sesiyle "Bir arkadaşımın ailesi iflas ettiği için, çocuklarının yol ve ihtiyaçlarını karşılayacak para ayarlayamamışlar. Anneciğim sen İzmit'te şu kadar para toplayabilir misin?" Telefonu kapattığımda düşündüm. Okulların açıldığı bu ay herkesin kendine göre masrafları vardı. Akşam ebedi arkadaşım okuldan geldi. Eşime bir teklifte bulundum;"Maaşımızı yeni aldık, kızlarımıza gerektiği kadar gönderdik. Kendimize kalan kısmı bu öğrenciye gönderebilir miyiz? Bu ay market alışverişi yapmayız. Evde ne kaldıysa idare ederiz." Ertesi gün elimizdeki bütün parayı gönderdik.

3. Haftada malzemeler tükendi ama çevremize hissettirmemeye gayret ediyorduk. Bakkala yazdırdığımız ekmek ve yumurtayla sadece tarhana çorbamız kaynadı. Onlar da mecburen yağsız pişiyorlardı; fakat çok lezzetliydiler. O zaman farkına varmadığımız bir ülfet halinde geçen günler yaşadığımızı daha iyi hissettik. İnsan yokluğun sızısını ancak bu durumda kavrıyor.

Bir gün telefon eden kızım "Anneciğim hafta sonu geliyorum, bir de sürprizim var." dedi. Biraz bocaladım, gelme diyemedim.

Minik oğullarım çığlık çığlığa kapıya koştururken ben de kızımın sevdiği yemekleri hazırlayamamanın huzursuzluğuyla sarıldım. O çok mutluydu. Babacığına sarıldı. Daha nefesini toplamadan cüzdanından bir tomar para çıkararak, "Babacığım inanmayacağınız bir olay oldu. 1. sınıfta bir kuruma burs için başvurmuştum; ama cevap gelmemişti. Bu yıl orayı yeniden aradım. Onlar bankaya düzenli olarak yatırmışlar; ama ben çıkmadı diye aramamıştım. Birikmiş olarak bankadan çektim. Bir kısmını da size getirdim." Eşimle bakıştık. Gönderdiğimiz paranın beş katıydı. Rabbimize (cc) karşı mahcubiyet hissettik. Demek ki yükümüzü gemiye bırakmanın ve geçimimizi düşünmeden olduğu gibi elimizde kalanı göndermenin geri dönüşümü, daha dünya hayatındayken karşımıza çıkarılıyordu. Yeter ki bizler teslimiyetimizi tam yerine getirmeye acizane çalışalım. **Nevin Alan/İzmit**

FOTOĞRAF: AP

DERS-11 Anne-babalık vasıfları

Ne güzeldir anne-baba olmak. Fakat bir o kadar da zordur. Her bireyin birbirinden farklı hususiyetleri vardır. Herkes birbirine benzemek durumunda değildir. Fakat anne-baba olduktan sonra tüm ebeveynlerin birbirlerine benzemeleri gereken, özellikleri veya bir diğer ifade ile vasıfları olmak zorundadır. Aşağıda bu vasıflardan sadece bir kısmına yer verilmiştir. İlerleyen derslerde hem bu vasıflar zaman zaman detaylandırılacak hem de diğer vasıflar anlatılmaya çalışılacaktır. Bazı bireylerde gerek yaşam koşulları nedeniyle gerek yetiştirilme yöntemleri nedeniyle çeşitli negatif özelliklerin var olduğunu görürüz. Asabiyet, şiddete meyil, sabırsızlık vb. Aslında bu vasıflar zaten bireyde de tercih edilmeyen özelliklerdir. Ama anne-babalık rolleri aktif haldeyken kesinlikle devre dışı bırakılması gereken özelliklerdendir. Hemen her insanın zaman zaman sinirlenme hakkı olabilir veya öfkelenebilir. Fakat anne-babalık rolündeyken birey negatif olan tüm bu özelliklerini frenleyebilmelidir. “Ne yapayım, ben böyleyim” tarzı bir yaklaşım çocuk eğitiminin handikaplarından biridir. Bu nedenle davranışsal anlamda veya ruhsal anlamda çeşitli sorunlar yaşayan bireyler kendilerini kontrol etmeli, edemiyorlarsa çocuklarının yanında hatalı davranıp etkilerini çocuğa yansıtmamaları için gerekirse bir uzmandan destek almalıdırlar. Anne-babaların taşımaları gereken önemli vasıfları şöyle sıralayabiliriz:

SABIR

"Sabır olmadan asla!" Sabırlı oluş veya sabırsızlık genelde çocuğun davranışlarına bağlı olarak değil ebeveynin ruhsal durumuna göre değişkenlik arz ediyor. Öyleyse aslında sabrımızı zorlayan çocuklarımızın davranışları değil, çocuklarımızın davranışlarına bizim ruhsal anlamda hazır olmayışımızdır, diyebiliriz. Mesela, bir baba bir gün önce hiç kızmadığı bir davranışa ertesi gün çok yorgun olduğu için kızabiliyor. Veya çocuğu suyla oynamayı seven bir anne suyla üstünü ıslatan çocuğuna sabırla yaklaşırken, ertesi gün çocuğa giydirecek temiz kıyafet kalmadığı için aynı davranışa sabır göstermeyebiliyor. Öyleyse burada üzerine su dökme davranışı değil annenin hazır olmayışı bu sabırsızlığı üretmiştir. Kendimden bir örnek verecek olursam. Benim kızımın en büyük eğlencesi dolu poşetleri boşaltmaktır. Makarna poşeti de olabilir, pirinç poşeti de. Henüz neden-sonuç ilişkisi kuramadığı için bunu bir oyun olarak algılıyor. Kızım yaklaşık 2 yaşında. Benim sabırla yaklaştığım bu olaya maalesef birçok ebeveyn öfkeyle yaklaşabiliyor. İstisna denebilecek durumlar vardır. Birtakım davranış sorunları olan ve ısrarla tercih edilmeyen davranışlarda bulunan çocuklar gibi. Bu durumda da çocuğu anlamak ve çocuğa yardımcı olmaya çalışıp sorunun çözümüne odaklaşmak, gerekiyorsa uzman desteği almak gerekir. Yani sabır göstermeyip tepkisel davranmak burada da çözüm değildir.

SEVGİYLE YAKLAŞIM

Her anne-baba çocuğunu sever mutlaka, ama çok az anne-baba bunu çocuğuna hissettirebilir. Anne-baba, çocuğu sevdiğini ona hem söylemeli hem de hissettirmelidir. Burada baz alınacak nokta çocuğun kendi sevgi dilidir. Beden temasından hoşlanan çocuğa dokunmak, konuşmayı seven çocukla zaman ayırıp sohbet etmek gibi. Bunun dışında çocuğunuzla ilgili yapacağınız tüm işlerde sevgiyle hareket etme önemli bir unsurdur. Yani çocuğunuzu geçiştirmeden veya öfke duygularını sıfırlayarak çocuğa yaklaşma, çocuk için oldukça önemlidir. Çocukların hisleri çok kuvvetlidir. Kendilerinin her şeye rağmen sevildiklerini bilirlerse ebeveynlerini anlama adına daha fazla çaba harcarlar.

SAYGI

Ebeveynlerin en büyük yanılgılarından biri çocuklarının bir birey olduklarını unutmalarıdır. Evet sevgili anne-babalar çocuklarınız da aynen sizin gibi çeşitli duygu ve düşünceleri olan bireylerdir. Onların da utanma duyguları ve onurları vardır. Bu nedenle size yapılmasını istemediğiniz hiçbir davranışı çocuklarınıza uygulamamalısınız.

HOŞGÖRÜ

Hoşgörü gösterilecek kişinin kendi yavrunuz olduğunu düşünecek olursanız çocuklarınızın hatalı bile olsa birçok davranışlarına hoşgörü göstermeniz zor olmayacaktır. Çocuklarınıza her zaman hoşgörü gösterin. Tabii bazı hatalı davranışlar karşısında tatlı bir otorite kurmanız ve çocuğunuzun davranışının sonucuna katlanmasına olanak sağlamanız gerekebilir. Ama çocuğunuz bu kararlı halinizi görürken bile siz içinizde hoşgörünüzü daima zinde tutun. "O henüz çocuk" deyin veya "gençliğin bir hatası" olarak değerlendirebilin. Tavır koymanız gereken durumlarda çocuğunuza doğruları öğretme adına tatlı otoritenizi sergilemeli ve kararlı olmalısınız. Fakat bunu iyi kalplilikle yapmalısınız.

TEBESSÜM

Bazı ebeveynler çocuklarını şımartmamak için onlara tebessüm etmezler. Umarım bu grup ebeveynlerden değilsinizdir. Çocuk tebessümle şımarmaz, bunu asla unutmayın. Samimiyetle çocuğa tebessüm etmek aradaki bağı kuvvetlendireceğinden ebeveynin çocuk eğitiminde daha çabuk mesafe kat etmesine neden olur. Kimi ebeveynlerin ise tebessüm etmiyor olmaları kasıtlı değildir. Ama bunu çocuk için bir ihtiyaç görmediklerinden genellikle çocuğa karşı nötr bir surat ifadesi takınırlar. Çevreye gülücükler saçan nice ebeveynlerin çocuklarının yanında yorgunluk gibi bahanelerle tebessüm bile etmedikleri görülür. Oysa tebessüm çocuğun kendisini değerli hissetmesini kolaylaştırdığı gibi, çocuğun bundan eğitsel anlamda pozitif etkilenmesini sağlar.

Mutlu bir yuva için 33 teklif

■ ABDÜLKADİR SÜPHANDAĞI

Ailem bir okul. Nasıl ki her okulun ilk mezunları büyük bir heyecanla beklenir ve el üstünde tutulursa Ailem okulunun da ilk mezunları böyle bir heyecanla bekleniyordu. Serhat Şeftali'nin "Komşu Yardıma Geldik" kitabıyla başlanan mezuniyet, Salih Yusufoğlu Bey'in "Mutlu Bir Yuva İçin 33 Teklif"i ile devam ediyor. Anlaşılan Gül Yurdu Yayınları bütün yurdu güllerle doldurmaya başlıyor. Bu kitap, derginiz Ailem'de kaleme alınan 'Bir Teklif' köşesindeki teklif yazılarından ve bu tekliflere gelen mektuplardan meydana geldi. Yazılan tekliflere okurlarımızdan binlerce mektupla cevap verildi. İşte dergide yayınlanan tekliflerden seçilen 33 tanesi ve yüzlerce mektup bu kitapla yeniden sizlere sunuluyor. Bazen hiç ehemmiyet vermediğiniz basit bir teklif, size bir anda cennetleri kazandırabilecek ufukları açabiliyor. Bazen insan, varlığında potansiyel olarak bulunan bu zenginliğin farkına varmamış olabiliyor. İşte bütün bunlar olurken ilgi ve fedakârlık isteyen aile kurumu bunu göremediği için dağılma tehlikesiyle karşı karşıya kalıyor. Bu dağılmaların önüne geçmek için Gaye İnsan ve Ufuk Peygamber soluklu küçük bir teklif yeterli oluyor. Elverir ki insan samimi olsun. Zira aile kaybedilmemesi gereken en büyük zenginliğimizdir. Bir ailede peygamber soluklu izdüşümler varsa, aileye can simidi olarak canların canı Efendimiz önerilmişse, o aile Allah'ın izniyle kurtulacak ve huzur mutlaka teşrif edecektir o aileye. Kitabımız 2 bölümden oluşuyor. Birinci bölümde, 33 'uygulanabilir teklif' sunuluyor. Tekliflerin hepsi, Efendimiz'in (sas) ve Yüce Kitabımız'ın emrettiği güzellikleri barındırıyor içeriğinde. Yani aslında bu teklifleri Efendiler Efendisi (sas) yapıyor bizlere.

Mutlu Bir Yuva İçin 33 Teklif
Salih Yusufoğlu
Gül Yurdu Yayınları
Tel: 0216 318 60 11

İkinci bölümde ise, okurlardan gelen teklif mektupları yer alıyor. 4 ana başlıktan oluşan bu bölümde; 'Eş Mektupları', 'Dost ve Arkadaş Mektupları', 'Gelin-Kayınvalide Mektupları' ve 'Ramazan'a Hazırlık Mektupları' mevcut.

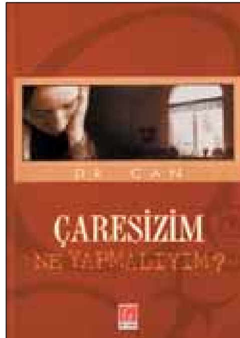
İşte bu kitap, mutlu bir yuva için okurlarına peygamber soluklu 33 teklif ile geliyor. Uygulaması kolay, etkisi büyük bu teklifler okurlar için mutlu bir yuvanın kapısını aralıyor. Her biri bile bir aileyi yeniden hayata döndürmeye yetecek birbirinden güzel peygamber soluklu 33 tekliften oluşan bir kitaptan sonra acizane bir teklifde ben yapıyorum: Gelin yuvamızı cennet soluklu bir yuva haline getirmek için bu tekliflere evet diyelim. Bir imame, 33 taneden oluşan bir tespihi nasıl bir arada tutuyorsa, göreceksiniz bu 33 teklif de ailenizi bir arada tutacaktır. Zira bu tekliflerin başı "Efendimiz" (sas).

Dr. Can'ın "Çaresizim Ne Yapmalıyım?" kitabı çıktı

■ **SERHAT ŞEFTALİ**

Her bir mektup onun için ayrı bir beste ve ayrı bir sızıdır. Bazı mektupları gözyaşlarıyla okuyup, sanki kendi yaşıyormuş gibi dertlenen bir insandır. Her bir cevabın ayrı öyküsü vardır. Dr. Can için hayat altüst olmuştur. Evinin her köşesinde depresyonla, özgüvenle, kişilik sorunlarıyla, arkadaşlarıyla, evlilikle, evlenememekle, aşklarla bir sürü sorunu olan insanların ruhu dolaşır. Çalışma masasının her yanına yapıştırılmış, rengarenk kağıtlardan oluşan, "Mutlaka aranacak", "Telefon edilecek", "Bu mektuba özel cevap yazılacak", "Mektup gönderilecek, 200 cevap hafta sonu gazeteye iletilecek gibi" notlarla, onlarca, yüzlerce ismin bir odaya nasıl sıkıştırıldığını görmek mümkün. "Benim mektuplarımı ellemeyin" hassasiyetinde, odası hiçbiri zayi edilmemiş mektuplarla doludur.

O, mektuplardan hayat bulan bir insan. O kadar kendini vermiş ki; "Ben de depresyona gireceğim" diyebilecek kadar dertli. Kimileri onu Güzin Abla'ya benzetti. Ama o okurlarını Güzin Abla'nın çok ötesinde bir yere götürdü. Tedavi yolları göstermekle kalmadı, teselli etti, moral verdi, hayata bağladı. Verdiği örnekler o kadar sıcak ve samimiydi ki; Ailem'e gönülden bağlanan binlerce insanın sevgisini kazandı. Öyle ki gazeteye gelen, mesaj gönderen herkes "Dr. Can kim?" sorusunu sordu. Onu görmek için uzaklardan gelenler bile vardı. Dr. Can'ın telefon ettiği yüzlerce okur, mektup gönderdiği binlerce insan, bir daha görüşebilmek için sıraya girdi.

Çaresizim
Ne Yapmalıyım?
Dr. Can
Gül Yurdu Yayınları
Tel: 0216 318 60 11

Belki farkına varılmadı; ama gizli bir Dr. Can hayranı kitle oluştu. Dr. Can'ın hayran kitlesi Ailem'in gittiği Avrupa, Amerika ve birçok ülkeye ulaşmış durumda. Ailem dergisi, bünyesinde yeni kitaplar çıkarmaya başladı. Ailem'in kitaplığı çoğalıyor. Nitekim Dr. Can'ın ilk kitabı "Çaresizim Ne Yapmalıyım?" hayranlarına en güzel hediye olmalı. Kitapta akıl vermek yerine huzur vermek hedef alınıyor. Her soruna farklı çözüm yolları aranıyor. Dr. Can hayranlarına, Dr. Can'ın ikinci kitabının da hazırlıklarına başlandığını duyuralım.

Avrupalı Müslümanlar: Resulullah'ın (sas) güzelliğini bütün dünya öğrenmeli

FOTOĞRAF: REUTERS

Karikatür krizinden sonra İslam Avrupa'nın en çok konuşulan kavramı. Avrupalı Müslümanlar, Efendimiz'i iyi temsil etmeliyiz diyor.

■ **ÖMER ŞAMİL KAFKAS/İSVEÇ**

İslam Avrupa başta olmak üzere dünyanın en önemli, en dinamik ve en çok yayılan dini olma özelliğini koruyor. Bütün gelişmişliğine rağmen manevi buhranlar yaşayan Batı insanı huzuru giderek daha da artan oranda İslam'da buluyor.

Son dönemde İslamiyet her vesileyle tartışma gündemine geliyor. Kur'an-ı Kerim ve İslam'ın Peygamberi Hz. Muhammed'le (sas) ilgili kitaplar en çok satanlar listesinin başını çekiyor. Hayatı sorgulayan ve niçin var olduğunun mantıklı izahını arayan yüz binlerce insan sorularının cevabını İslam'da bularak Müslüman oluyor. Çoğu iyi bir eğitimden geçmiş bu insanlar Batı Avrupa başta olmak üzere, Rusya, güney ve kuzey Amerika'da ve Afrika ülkelerinde İslam'ı seçiyor.

Özellikle, ABD'nin 11 Eylül'den sonra Müslümanlara yönelik rahatsızlık verici uygulamalarına rağmen, ülkede Kur'an-ı Kerim'e ve Peygamberimiz Hz. Muhammed'e (sas) olan ilgi ve merak her geçen gün artıyor. Buna delil olarak da Kur'an-ı Kerim'in ABD'de en çok satan kitap haline gelmesi gösteriliyor. Karikatür kriziyle dünyanın gündemine oturan Dani-

marka'da ise 200 bin Müslüman yaşıyor. "Ötekini" yok sayıcı anlayışa rağmen Danimarka ve İsveç başta olmak üzere Kuzey Avrupa ülkelerinde de İslamiyet hızla gönülden gönüle ulaşıyor.

İslamiyet, medya ağıyla kötü gösterilmeye çalışılsa, bin yıllık iftiralar çekinmeden yeniden dile getirilse de İslamiyet'in temiz yüzü, okuyan ve araştıran Avrupalıların gayretleriyle bir anda ortaya çıkıveriyor. Yeni Müslüman olmuş Avrupalılara Efendimiz'le (sas) ilgili eski ve yeni kanaatlerini sorduk. Yine Hz. Meryem (r.anha) ve Hz. İsa (as) ile ilgili kanaatlerinde Müslüman olduktan sonra ne gibi bir değişme olduğunu merak ettik. Çocukluklarından beri kendilerine empoze edilenle, daha sonraki tecrübeleri ne gibi bir sonuç ortaya koymuştu?

REBECCA KÖKTÜRK — "Sonsuz Nur"la Efendim'i buldum

Rebecca Köktürk; 23 yaşında, üniversite öğrencisi, evli ve bir çocuk annesi. 4 yıl önce Müslüman oldu. Eşi Türk ve eğitim alanında çalışıyor. Kopenhag'ta oturuyorlar. Danimarkalı bir Müslüman olarak, yaşananlar konusundaki duygu ve düşüncelerini merak ediyoruz:

"Tabii ki ilk duyduğumda çok üzüldüm, bir Müslüman olarak incindim. Müslümanların en fazla değer verdiği, hayatını örnek almaya çalıştığı Peygamberimiz Hz. Muhammed'i (sas) böyle tasvir etmeleri bir Danimarkalı olarak beni de üzdü. Merak edip bakmadım da. Maalesef O (sas) ve İslam buralarda çok az ve yanlış biliniyor. Bir de kasıtlı yaklaşımlar işin içine girince!" Rebecca Hanım, "Hz. Muhammed'in (sas) resimlerle tasvirinin yapılmaması gerektiğini bilmeli böyle bir şey yapmamalıydılar. 'Kutsallara saygı' açısından bu çok yanlış oldu." diyor ve ekliyor: "Çoğu Danimarkalı da işin aslını öğrendiğinde yapanları kınadı; ama basında pek yer bulamadı."

Rebecca Köktürk, kendi insanlarının Efendimiz (sas) ve İslamiyet konusundaki derin bilgisizliğine üzülüyor: "Keşke O'nu (sas) tanısalardı... O'nun insanlığını, şefkatini, ahlakını bir bilselerdi, kesinlikle böyle bir şey yapmazlardı. Dediğim gibi O (sas) burada çok yanlış biliniyor maalesef. Bu yüzden de O'nu (sas) her yerde tanıtmaya ihtiyacımız var!" Rebecca Hanım, 'Efendimiz'i tanımasına vesile olan Türk bayan arkadaşını minnetle anıyor. Çünkü "Sonsuz Nur" adlı eserin İngilizcesini okumuş:

"O kitabı bitirdikten sonra Müslüman olmaya karar verdim, müthiş bir kitaptı. Ancak bu kadar güzel anlatılabilirdi. Şimdi düşünüyorum da; model bir insan olan Hz. Muhammed'in (sas) hayatından alacağımız güzel ahlakı insanlara göstersek, herkes; 'Evet bu gerçekten muhteşem bir insan' diyecektir. Dolayısıyla da, asıl model olan Hz. Muhammed'e (sas) yöneleceklerdir. Buradaki Türkler, "Sonsuz Nur"u Danimarka diline çevirip yakınlarda kitapçılara dağıttılar. Kitaba olan çok ilgi var."

> "O'nun (sas) güzel ahlakını insanlara göstersek, herkes, 'Evet, bu gerçekten muhteşem bir insandır." diyecektir."

Hz. Meryem ve İsa'yı Kur'an'la tanıdım

Rebecca Hanım'ın Müslüman olmasıyla Hz. İsa (as) ve Hz. Meryem (ra) ile ilgili anlayışında meydana gelen değişikliği merak ediyoruz ve ilginç bir cevap alıyoruz:

"Samimiyetle şunu söylemek isterim ki, Hz. İsa ve Hz. Meryem'i de Müslüman olduktan sonra daha çok tanıdım diyebilirim. Bizim kuzey ülkelerinde insanlar pek dindar sayılmazlar. Din, bazı özel günlerde kültürel etkinliklerle yaşanan bir hadise gibi. Bu yüzdendir ki Hz. İsa ve Hz. Meryem hakkındaki bilgiler de hep yüzeysel kalıyor. İşin açıkçası; onların İslam'da teferruatıyla anlatıldığını görünce ilk başta çok şaşırdım. Şimdi bakıyorum da; Hz. İsa'nın ve Hz. Meryem'in İslam'daki duruşları ne kadar yerli yerinde, ne kadar güzel ve huzur verici!"

DANIEL STRIDSMAN

Efendimiz'i (sas) yanlış tanıtıyorlar

Daniel Stridsman; 29 yaşında yeni Müslüman olmuş bir İsveçli. 1977 doğumlu. Ekonomi bölümünde okumuş. Rusça, İngilizce, Almanca, Fransızca ve Arapça biliyor. Araştıran, okuyan ve hizmet olacağına inandığı eserleri İsveççeye kazandırmayı kendisine görev edinmiş biri. Iraklı bir Müslüman'la evli ve Stockholm'de yaşıyorlar. İslam'la ilgili önyargının Batı'daki bilinçaltını soruyoruz: "Bilmemekten, tanımamaktan." diyor. Bunun üzerine, "Hz. Muhammed'le (sas) ilgili Müslümanlık öncesi düşüncelerini" soruyoruz: "Bir peygamber olarak Hz. İsa (as) modeli vardı önümüzde sadece. O'nda ruhsal, metafizik bir hâl vardı. Hz. Muhammed'i (sas) ise sadece dünyevî yönleriyle biliyorduk; evlilik ve savaş yönleri gibi." Sonra, içinde bulunduğu toplumun genel kanaatlerine değiniyor; Hz. Muhammed'in, Kur'ân'ı kendisinin yazdığına ve (hâşâ) sahte bir peygamber olduğuna inanıyorlarmış. İslâm'ın ise sadece kılıç zoruyla yayıldığını zannediyorlarmış. "Gerçekleri öğrenince" diyor Daniel, "Aslında Hıristiyanlık öyle yayılmış. İslâm'ı ise, dünyayı dolaşan tüccarlar yaymış. Bir de, İslâm son yüz senede daha çok yayılmış durumda; yani güçlerinin, silahlarının olmadığı şu son dönemlerde."

Daniel, Avrupa'da Hz. Muhammed'le ilgili olarak asırlardır çok yanlış bilgiler yayıldığını belirtiyor.

Stridsman, Danimarka merkezli karikatür krizini değerlendiriyor: "Bu, Danimarka'dakilerin nezdinde, bir zihniyetin ne kadar kalıplaşmış önyargılarının, kin ve öfkelerinin olduğunu gösteriyor. (Şekspir'in Hamlet isimli eserini çıkarıp, bir cümle gösteriyor) 'Something is rotten in the state of Denmark.' 'Danimarka'da bazı şeyler kokuşmuş, çürümüş."

Peki, Hz. Muhammed'i (sas) bütün yönleriyle ve doğru bir şekilde tanımış olsalardı ne olurdu? Stridsman bu soruya, "Millet olarak en azından resimlere karşı büyük üzüntü duyarlardı. Bu zamana kadar bilgisiz kaldıklarına da esef ederlerdi." diyor:

"Mesela ben Hz. Muhammed'in (sas) bizler için çektiği sıkıntıları öğrendikçe, O'na (sas) karşı duyduğum sevgi, saygı ve hayranlık kat be kat artıyor! Diğer insanlar da bilselerdi her şey çok farklı olurdu. Ama tarihi bir bilinçaltı var." diyor.

İslam'la, şirksiz imana kavuştum

Daniel'e, Avrupa ve Hıristiyan dünyası İslâm'ı ve Kur'ân'ı derinliğiyle bilse ve tanısaydı, kendi değerleri açısından ne gibi kazanımları olacağını soruyoruz. Bu soruya bütün içtenliği ile şöyle cevapladı:

"Kendim için söyleyeyim; İslâm'ı, Kur'ân'ı okudukça - tanıdıkça, fıtratımın, aklımın ve vicdanımın sesini buldum, yani fıtratıma uyanı buldum. Her şeyi var eden büyük kudret sahibi Allah'a oğul vb. ortaklar koşmadan tanıma imkanı buldum. İslâm'da tek ve nezih bir Yaratıcı düşüncesi var, ne güzel! Bir de; İslâm'ın, Kur'ân'ın çizdiği Hz. Meryem ve Hz. İsa portesini görünce, değerlerimin yerli yerine oturduğunu gördüm. Mantığım dediklerinin İslâm'da karşılığını bulmuş oldum. Yani aslında Müslüman olmakla ben değişmedim, sadece dinî kimliğim değişmiş oldu!"

"Önyargı", "tepki" derken, son bağlamda Daniel'e; "Müslüman olduktan sonra ailesinin tepkisini" soruyoruz:

Baştan çok korkmuşlar: "Oğlumuz artık bizden kopacak gidecek!" diye. Sonradan böyle olmadığını görünce bu kaygıları gitmiş. Eski sevgi ve saygısının fazlasıyla devam ettiğini görünce çok rahatlamışlar ve onun dinî tercihini saygıyla karşılamışlar.

Ailesinden gördüğü bu korku ve önyargının temellerini; medyanın menfî propagandaları ile açıklıyor. Kitapların ve gazetelerin olmadığı eski dönemlerde ise insanlar İslâm'ı Hz. İsa'ya karşı vahşi bir saldırının kaynağı olarak görüyorlarmış. Bu saldırının merkezinde de Osmanlı'nın olduğunu sanıyorlarmış. "Halbuki" diyor: "İsveç'in kurucularından olan Kral 12. Şarl Osmanlı'da uzun süre saygın bir misafir olarak kalmış. Ama bu dönemin güzelliklerini ve vefa gereğini o devrin din adamları örtbas etmişler. Arada yakınlaşmaya bir zemin oluşmasın diye uğraşılmış sanıyorum."

Daniel de gençliğinde bu olumsuz propagandalardan etkilenmiş:

"Sonradan araştırmalarım ve okumalarım sonunda gördüm ki, yüzyıllar boyunca Osmanlı hilafetin ve İslâm'ın merkeziydi. İslâm'ın bütün güzellikleri, kutsal değerlerini ve Mekke-Medine gibi mübarek beldelerini içinde barındırıyordu. Bütün bunları koruyor ve müdafaa ediyordu. Şimdi düşünüyorum da, Osmanlı olmasaydı bu kutsal yerler de olmayacaktı, belki de İslâm alemi de olmayacaktı."

Sonra Osmanlı'ya duyduğu hayranlığını şöyle ifade ediyor: "Osmanlı sultanlarının tavus kuşunun tüyleriyle Kâbe'yi süpürüp, o tüyleri başlarına sorguç yapmaları beni çok etkiledi. İslâm'ın kutsal değerlerine bu kadar saygı ve hürmet göstermeleri çok takdire şayan!"

RIKKA KVIMARK

Bizi Peygamber'e tapıyoruz sanıyorlar

Rikka Hanım; 31 yaşında ve Finlandiyalı. Şu an İsveç-Stockholm'de ikamet ediyor ve bir üniversite hastanesinin idarî bölümünde çalışıyor. Hasan isminde 10 yaşlarında bir oğlu var. Müslüman olmadan önce Efendimiz'i (sas) sadece bir "şahıs" olarak biliyormuş. Hatta tanıdığı Yahova Şahitleri'nin, Müslümanların Peygamberlerine (hâşâ) taptığını söylediklerini iletiyor bizlere. Ama kendisinin o dönem böyle bir önyargısının olmadığını söylüyor ve "Zaten Müslüman olanlar böyle düşünmeyenler." diye ekliyor.

"Müslüman olduğumdan ve onu yaşamaya çalıştığımdan beri görüyorum ki; hiçbir şeyi sorgulamayan ve istemeyen bir kimseye verecek bir şey de yok!" diyor. Rikka Hanım, Müslüman oluşuyla yaşadığı gelişimlerden bahsediyor: "İslâm'ı sadece duyuyordum. İşin açıkçası; Hıristiyanlıktaki ilahlaştırılmış Hz. İsa (as) anlayışından dolayı bir peygambere derinlemesine sevgi besleme konusuna başta mesafeli yaklaştım."

İslâm'daki Hz. Muhammed (sas) anlayışını ve O'nun (sas) hayatını okudukça Efendimiz'in engin sevgisinin seline bırakıvermiş kendisini:

"O'nu (sas) tanıdıkça sevgim, saygım çok arttı. O'na (sas) karşı duyduğum sevgi ve muhabbeti kelimelere dökemem! O (sas) kimdir? O büyük bir elçi, bir büyük önder. İyi bir örnek olarak O'nu (sas) tüm insanlığın tanımasını, bilmesini isterdim."

Önceleri sürekli kiliseye giderdim

Kur'ân'ı okuyunca Hz. İsa (as) ve Hz. Meryem'le ilgili kanaatlerindeki değişiklikleri soruyoruz: "Benim için olaylar, kavramlar netleşmiş oldu. Önceden Protestan'dım; ama Katolik Kilisesi'ne giderdim. Orada çok farklı anlatılıyor. Sanki Allah'a ulaşmak için önce ille de Hz. İsa'ya (as) tapınma, dua için önce O'na iletme ihtiyacı belirtiliyor. Normalde haftada bir kiliseye gidilirken ben her gün giderdim. Bunda da hayır varmış; gide gide bazı meseleleri sorgulama ihtiyacı hissetmiş oldum. İbadethane içinde Hz. Meryem ve Hz. İsa ikonlarının, heykellerinin olması ve her şeyin onlardan istenmesi bana çok ters geldi zamanla. Daha sonra Kur'an'daki Hz. Meryem ve Hz. İsa izahlarını görünce, O'na ne kadar yerinde bir saygı duyulduğunu, duyulması gerektiğini, O'nun ne kadar temiz ve saygın bir yeri olduğunu, olayın da böyle ele alınması gerektiğini görmüş oldum."

Rikka Hanım, kiliselerde heykellere dua edilmesi ve onlardan medet istenmesi, aracı olarak kullanılmasını büyük bir çelişki olarak gördüğünü, evdeki dualarını farklı yaptığını anlatıyor: "Evde Allah'a direkt dua ediyordum; ama kilisede ise heykellere dua ediliyordu; bu çelişkiler ki sonunda beni İslâm'a götürdü. İslâm'da her şey o kadar yerli yerince ki, kaynakları okudukça; 'Zaten bu böyle olmalı!' diyor insan. Kaldı ki, hepimiz fıtrat olarak İslâm üzerine doğmuyor muyuz ki?"

MATTIAS FALK

Hukuk herkese eşit işlemiyor

İsveç'in Göteborg şehrinde yaşayan Mattias Falk Bey, 36 yaşında, yaklaşık 10 yıl kadar önce Müslüman olmuş ve 2 çocuğu var. Bir şirkette mühendis olarak çalışıyor. İslam'a ve Efendimiz'e (sas) yapılan saldırıları şöyle yorumluyor: "Avrupalılar İslam'ı tanımadığı için sadece kötü örneklere bakarak hüküm veriyorlar. Bunu körükleyen ve yönlendiren de medya zaten."

Falk'a göre, önemli bir problem de, basın ve düşünce özgürlüğündeki sınırın bilinmemesinde ve bunun bilerek göz ardı edilmesinde. Başkasının hakkının başladığı yerde diğerlerinin özgürlüğünün bitmesi gerekiyor: "Bir de çifte standart var gibi; bir yazar 20 yıl önce yazmış olduğu bir kitapta 2. Dünya Savaşı'nda toplama kamplarındaki Yahudilerle ilgili bazı bilgileri sorguladı diye 5 yıl hapse mahkum oldu. Bildiğim kadarıyla o yazar halen hapiste. Sıra İslam'ın kutsallarına gelince burada Avrupa'nın bir çelişkisi gözlemleniyor. Bu bence kötü bir manzara."

"Avrupalı bir Müslüman" olarak duygu ve düşüncelerini soruyoruz: "Sonradan hadisenin boyutlarını görünce: 'Değer miydi?' dedim. Değer miydi yüz milyonlarca insanı galeyana getirmeye, yüzlerce insanın ölümüne ve yaralanmasına sebep olmaya! İşin içinde provokasyon vardı, birileri de bunu kullandı, suiistimal etti. Bir yönden iyi de oldu; Avrupalı acı da olsa Müslüman'ın hassasiyetlerini ve kutsallarını bilmiş ve görmüş oldu. Bundan böyle birileri daha saygılı olmaya kendilerini ayarlayacaklardır."

Falk, Avrupa'da Müslümanlara karşı kötü bir bakış açısının olduğunun olaylarla gün yüzüne çıktığını belirtiyor. Karikatürlerin yayınlanmasında kasıt görüyor; ancak yine de iyi niyetini bırakmak istemiyor: "Keşke o saldırdıkları büyük insanı, Hz. Muhammed'i (sas) bilselerdi, başta o gazete o karikatürleri yayınlamazdı, utanırlardı. Ama tekrar tekrar yayınlandı işte. Bu yüzden kasıt görüyorum bunda. Ama Kur'an'ımızda da belirtildiği gibi 'Şer gördüklerimizden bile hayırlar' çıkabiliyor. Bu saldırıdan sonra insanlar O'nu (sas) tanımak için kaynak ararlarken, Danimarka'daki bütün kitapçılara dağıtılmış Peygamberimizi anlatan kitaplar yok sattı, insanlar bir yönden de O'nu (sas) tanımaya yönelmiş oldu, işte bu güzel!"

"Medya iyi niyetli değil ve Müslümanlara yönelik çifte standarta sahip. Herşeye rağmen, Efendimiz'i anlatan kitaplar yok satıyor!"

FOTOĞRAF: SELAHATTİN SEVİ

AVRUPA VE İSLAM

TOMASINE KOBROSLI — Efendimiz (sas) bir ilah değil!

İsveç/Göteborg'da yaşayan Tomasin Kobrosli Hanım bir kreşte öğretmenlik yapıyor. Yaklaşık 12 yıl kadar önce İslâm'ı seçmiş. Aslen Lübnanlı olan Muhammed Bey'le evli ve Hişam isimli 10 yaşlarında bir oğulları var. İki erkek, iki de kız kardeşi var. Diğer kız kardeşlerden Caroline de sonradan Müslüman olmuş. Ablası Kertsin ise Hıristiyan ve kiliseyi takip etmeye çalışıyor. Tomasine, söze "Hz. Muhammed (sas) benim için 'gerçek' bir insan!" diye giriyor ve devam ediyor: "O'nu (sas) okuyunca hayatının her aşamasını yaşayabiliyorsun. Ama Hıristiyanlığın Hz. İsa yorumuna baktığınızda, hayata ait unsurları pek göremiyorsunuz, kıyas imkânınız pek olmuyor. Bedeni doğuştan kirli görme ve hayatın gerçeklerini inkâr var. Sadece ruhun kutsallığı var. Ancak insanlık tarihine baktığınızda, yaşantısı itibarıyla Hz. Muhammed'i (sas) çok müstesna biri olarak görüyorsunuz. Yaşadığı bölgenin ve bütün çağların lideri, gücünü ve konumunu hep yerinde ve güzel yönde kullanan bir insan. İlkeli çizgisiyle, hayatımızın her aşamasına ışık tutuyor. Hıristiyanlıkta ise "insan" Hz. İsa (as) yok. O'nu sadece ilahi bir varlık olarak görüyorsunuz, hakkında somut veriler bulamıyorsunuz."

Karikatür saldırılarını da şöyle değerlendiriyor: 1,5 milyar Müslüman'ın inançları yok sayıldı. Bazıları kinini dökmüş oldu. Belki niyetleri sadece Danimarkalı Müslümanları aşağılamaktı, ama bu kadar büyüyeceğini hesap edemediler herhalde. Hükümetin sonradan sarf ettiği 'güya' özür çok garipti. Sanki şöyle diyorlardı: 'Bunun için özür dilemiyorum, bu kadar tepki vermiş olmandan dolayı üzgünüm!"

Tomasine Hanım, Efendimiz'i (sas) tanıyan gerçek Batılı aydınların bu seviyesizlik karşısında derin bir rahatsızlık duyduklarını belirtiyor.

KERTSIN BORGENSTAM — İnancı olan başkalarına saygılı olur

Şu an Göteborg şehrinde yaşayan Kertsin Hanım, Tomasin Kobrosli Hanım'ın ablası. Hıristiyan olduğunu ve kiliseyi takip etmeye çalıştığını belirtiyor. Ailece görüşmek için Tomasin Hanım'ın evine gittiğimizde, sonradan Müslüman olmuş kız kardeşi Caroline ve annesi Gunilla Hanım'la birlikte Hıristiyan olan Kertsin Hanımla da tanışmış olduk. Artık başka bir dinden olan kardeşleri ve annesinin yanında, Kertsin Hanım'a; "bir arada yaşama ve diğer dinden bir insanın inançlarına, kutsallarına saygılı olma" hususunu sorduğumuzda, şöyle diyordu:

"Bir inancın varsa, başka inançlara da saygın olmalı. Belki bu düşüncelerimden dolayıdır ki, ailemden 3 kişinin birden Müslüman olmasına şaşırmadım ve yadırgamadım. Sonuçta temel değer yargılarımız aynı. Ben bir hemşireyim ve meslek olarak da; hangi din ve görüşten olursa olsun, bütün insanlara hoşgörülü yaklaşmayı ve onlara yardımcı olmaya çalışmayı öğrendim."

"Hz. Muhammed'e (sas) yapılan hakaretleri sorduğumuzda şöyle diyordu: "Yanlış görüyorum. İnsanların dinlerine ve kutsallarına saygısızlık yapılmamalı. Bu, ifade özgürlüğü değil, aşağılamadır. Bunu yapan insanlar kendilerine 'Hıristiyan'ım' diyorlarsa, bilsinler ki kötü Hıristiyanlar! İncil merhametten bahsediyor, ama bu hareket ve düşüncede yok böyle bir şey. Saygılı olsalardı bunlar gündeme gelmezdi!"

Bir Kertsin Hanım'a bütün peygamberlere iman ettiğimizi, Müslümanlar arasında "İsa ve Meryem" isimlerinin kullanıldığını, değil hakaret peygamberlerden birine bile iman etmesek dinden çıkacağımızı ifade ettiğimizde çok şaşırıyor. Hz. İsa ve Hz. Meryem'le ilgili Müslümanların derin bilgisi ve sevgisi onu oldukça şaşırtıyor.

Johansson çifti iki yıl kadar önce birlikte araştırdıktan sonra Müslüman olmaya da birlikte karar vermişler.

BENGT, NELFA JOHANSSON

Hep olumsuzluklar yansıtılıyor

İsveçli olan Bengt Bey 36 yaşında, büyük bir şirkette bilgisayar programcısı olarak çalışıyor. Nelfa Hanım ise Filipinli ve 27 yaşında. Yaklaşık 4 yıl önce evlenmişler ve şu an İsveç Göteborg'da yaşıyorlar. 2 yıl kadar önce de birlikte Müslüman olmaya karar vermişler.

Bir akşam vakti evlerine misafir olduk. Bengt Bey şunları ifade ediyordu:

"Bir kere başta şunu belirtmek istiyorum ki; belli medya odakları bilinçli ve kasıtlı olarak Müslümanların aleyhinde haberler veriyorlar. Dikkat ederseniz, medyada İslâm hakkında doğrudan/ açıklayıcı bilgi verilmiyor. Ne zaman İslâm âleminde, Müslümanlar arasında olumsuz bir olay meydana gelirse onu nazara veriyorlar. Bunlar da, oluşturulmuş yanlış İslâm anlayışını pekiştirmiş oluyor. Halk da zaten gerçek İslâm'ı ve Hz. Muhammed'i (sas) bilmiyor."

Nelfa Hanım da olayın ardında kasıt olduğunu düşünüyor: "Peygamberimizi (sas) terörü çağrıştıracak şekilde çizmekteki maksatları, halkın bilinçaltına şunu yerleştirmekti; 'Bakın onların inandıkları böyle, O'na inananlar da dolayısıyla böyle'. Dolayısıyla da bu, bütün Müslümanlara yönelik bir kasıttı." Sözün burasında Bengt Bey şunları ekliyordu: "Keşke bizim O'nu (sas) bildiğimiz gibi onlar da Hz. Muhammed'i (sas) bilselerdi! Gerçi biz O'nu (sas) gerçekten seviyoruz ve O'na (sas) benzemeye çalışıyoruz. Evet, insanlar bilselerdi, kendileri tepkiler gösterirdi. Bu densizliği yapanlara: 'Bu yaptığınız yanlış!' derlerdi."

Son olarak Nelfa Hanım şunları ekliyordu:

"Bizim sorumluluğumuz, İslâm'ı, Müslümanlığı, Hz. Muhammed (sas) ümmeti olmanın gereğini doğru göstermek. Bu da bilgi ve eğitimle olur ki bilgi bizim en büyük silahımızdır! O karikatürü yapanlar, yayanlar da zaten Avrupalının, insanlığın bilgisizliğini kullandılar ya! Avrupalının bilmediğini biliyorlardı.."

Evet, bildirmek de biz inananlara düşüyor.

Not: Görüşmelerde tercüme konusundaki katkılarından dolayı Hülya Kerpeten ve Ömer Sevgikuranlar'a teşekkür ediyoruz.

Bir otomobil sürmek için bile kurslar ve sertifikalar gerekir. Ama toplum ve birey için çok önemli bir birliktelik olan evlilik kurumu için yeteri kadar hazırlanmayız. İşte mutluluk için püf noktaları.

■ DOÇ. DR. ABDÜLAZİZ HATİP

Aile mutluluğu için ALTIN KURALLAR

Herkesin ailesi onun küçük bir dünyasıdır. Bu dünya cennetten bir köşe haline getirilebileceği gibi -Allah korusun- manevi bir zindana da dönüştürülebilir. Bir ömür boyu zindan hayatı yaşamamak, bundan da önemlisi ahiret hayatımızı da cehenneme çevirmemek için aile saadetimize yönelik olarak elimizden geleni yapmak durumundayız. Aile mutluluğu için taraflara düşen görevlerin neler olduğu, aile bireylerinin bu konulardaki rol ve katkıları iyice bilinmeli ve uygulanmalıdır.

Tecrübeler sonucu oluşmuş, engin medeniyetimizin imbiğinden geçmiş, bilgin ve psikologlarımızın aile mutluluğu için tespit ettikleri bazı prensipleri birlikte hatırlayalım:

ŞİDDETTEN KAÇININ

■ Şiddet, ailenin ruhu olan sevgi ve saygıyı temelden sarsar. Peygamberimiz hayatı boyunca hiçbir hizmetçiyi bile dövmemiş, hiçbir hanımına tokat atmamıştır. Bunu on yıllık eşi Hz. Aişe söylemektedir (İbn Mâce, Nikah 55). O, hanımlara nezaketle muamele etmeyi her vesileyle tavsiye etmiştir. Kadınlar hakkında emri şudur: “Yediğinizden yedirin, giydiklerinizden giydirin. Kusurlarını yüzlerine vurarak ayıplamayın, Onları dövmeyin. Cezalandırmak düşüncesiyle evde tek başına bırakıp ihmal etmeyin.” (Ebû Dâvud, Nikâh 42),

■ Ev işlerinde de kadına yardım etmek Hz. Peygamber’in yoludur. Bir mü’min, bilhassa ağır işlerde hanımına yardımcı olmalıdır. Özellikle çocukların bakım ve terbiyesini yalnız eşine bırakmayıp sık sık onlarla meşgul olmalıdır. Yorgun argın da olsa, küçük gibi görünen tuz ve su gibi sofradaki bir eksiği hanımından istemeyip kendisinin kalkıp alması güzel bir jesttir.

■ Kısa ayrılıklar, ailevî ilişkileri güçlendirebilir. Uzun ayrılıklar ise aile için yıkım olabilir. Sebepsiz yere uzun süre evden uzak kalmak asla doğru değildir. Zorunlu hallerde ise, mutlaka evini aramalı, merakta bırakmamalıdır. Peygamberimiz, “Biriniz yolculuğa çıktığı zaman, işini bitirir bitirmez evine; ailesinin yanına dönmeye baksın. Fazla oyalanmasın” (Müslim, İmâre 179) buyurur.

FOTOĞRAF: REUTERS

Aynı yere bakmakla aynı şeyi görmek aynı değildir. Eşler, hayatta ahengi yakalayabilmek için birbirlerini çok iyi tanımalı, gerektiğinde fedakârlıktan kaçınmamalıdır.

ONA SEVDİĞİNİZİ SÖYLEYİN

- Eşler, sevgilerini her vesileyle birbirlerine ifade etmelidirler.
- Üzüntü ve strese teslim olmamaya çalış; hayata sürekli ümitle bak ve güler yüzlü ol.
- Küçük ve büyük her kusurda incitici ve kırıcı tenkitten titizlikle sakın.
- Tartışmayı çıktığı noktada tutmaya çalış; geçmişte kalmış diğer bir konuyu da içine alacak şekilde genişletme. Tartışmayı kontrolünde tut. İnisiyatifin elinden kaçmasına fırsat verme.
- Yersiz ve mesnetsiz kıskançlık, kuşku ve şüpheler yıkıcıdır. Realiteye bak, zan ve kuruntulara göre hareket etme. Öyleyse eşin kıskanç ve gayretkeş olmamalı, eşine kötü zandan sakınmalı ve iç yüzünü öğrenmeye yönelik aşırı bir tecessüs göstermemelidir. Tersi bir tutum, hayatı çekilmez hale getirir. Peygamberimiz, "Allah'ın gazap ettiği kıskançlığın, erkeğin ortada şüphe uyandıracak bir durum yokken hanımına karşı duyduğu kıskançlık olduğunu" belirtmiştir (İhya, II, 52). Bu, Yüce Allah'ın "Zannın çoğundan sakının. Çünkü bazı zanlar günahtır." (Kur'an, 49/12) buyruğuna girer.

KIRGINLIKLAR TATLIYA BAĞLANMALI

- Mutlu bir beraberlik için taraflar birbirinin psikolojisini, yapı ve karakterini iyi tanımalıdır. Ancak bu şekilde yıkıcı aşırılıklardan uzak kalınabilir.
- Hiçbir anlaşmazlığın uzun süreli olmasına fırsat vermemeli. En kısa zamanda tatlıya bağlamalıdır.
- İster eski nişanlısı, ister önceki eşi olsun geçmiş deneyim ve hatıralardan söz etmek doğru olmaz.
- Aşırı idealist olmamalı, doğal yaşamalı ve karşı taraftan mucizeler beklememeli.

KARŞILIKLI GÜVEN ÖNEMLİ

- Eşine, güven telkin et. Ona güvendiğini göster.
- Mutlu olabilmen için, iyi bir eşle evlenmiş olman yetmez; senin de münasip bir eş olman gerekir.
- Temizlik imanın yarısı ve kalıcı bir sevginin temel şartıdır.
- Hayat arkadaşınla mutlu bir yaşam için, kişiliğinin ayrılmaz parçası saydığın bazı şeylerden ödün vermen, esnek olman gerekebilir.
- Kendin için istediğin güzel şeyleri hayat arkadaşın için de iste, kendini düşündüğün kadar onu da düşün.
- Almak kadar vermeyi de bil. Sürekli verdiğinden daha fazla-sını almaya, ya da vermeden almaya çalışma; bencil, egoist olma.

FOTOĞRAF: MEHMET DEMİRCİ

HERKES İDEAL EŞ İSTER

- Her erkek, hanımının her konuda en iyisini yapmaya çalışan; güneş gibi sevgi ve şefkatiyle kendisini ısıtan ideal bir eş olmasını is-ter. Her hanım da, kocasının tam güvenilir güçlü bir kişilik sahibi, her türlü ihtiyaçlarını temin edecek bir kimse olmasını arzu eder. Taraflar, bu ideal standardı yakalama gayreti içinde olmalıdır.
- Hayatta eksik olmayan her sıkıntı ve olumsuzlukta hemen eşini suçlama; konuya insafla bak.
- Yalnız bugünü yaşa, geçmişte yaşanmış üzüntüleri ve henüz gelmeyen yarınki kaygıları bugüne taşıma.
- Nikah akdinin kutsal bir bağ ve Allah'a verilmiş bir söz olduğunu bil. Bu konuda ileride pişman olacağın bir adımı atmadan önce çok iyi düşün.
- Aile hayatı için aşk ve sevgi önemli ve zorunlu olmakla birlikte, ailenin sadece bunun üzerinde duracağını sanma. Başka niteliklerin de bulunması gerektiğini bil.

AİLENE ÖRNEK OLMAYA ÇALIŞ

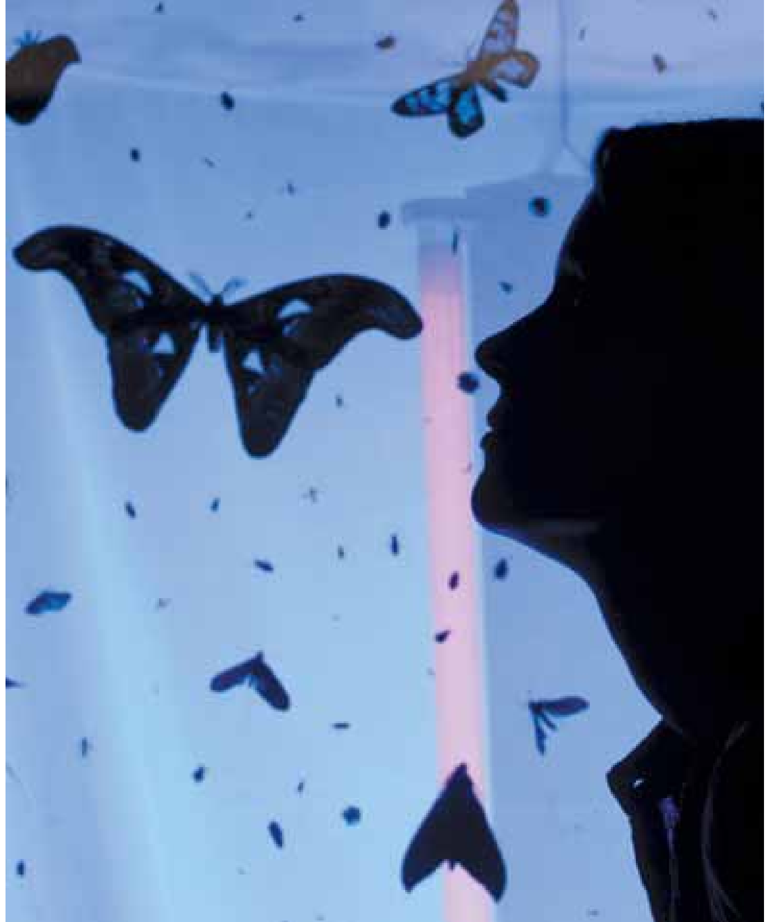
- Hayat arkadaşına karşı örnek davranışlar sergile; iyi kişiliğini sadece dilinle değil, davranışlarınla da ortaya koy.
- Olur olmaz, komşu ve akrabalarının aranıza girmesine fırsat verme; mümkün mertebe aile içi problemleri kendi aranızda halletmeye çalışın.
- Hayat arkadaşında hata olarak gördüğün bazı şeyleri düzeltmede aceleci olma; değişmesi için zamana ihtiyaç duyan kusurlar olabilir. Ufak tefek hataları büyütme.
- Evliliğin yükümlülük ve sorumluluklarını gönül hoşluğuyla kabul et ve tam bir özgüvenle üstlen.
- Anlaşmazlık ve tartışma sebeplerinden mümkün mertebe sakın.
- Eşinle müşterek işler yapmaya vakit ayır ki, ileride sizin için mutlu hatıralar kalsın ve sizi birbirinize daha çok yaklaştırsın.
- Eşine, son derece serbestçe kendini ifade etme ve yeteneklerini geliştirme fırsatı tanı. Hiçbir yönünü alay konusu yapma.

SIKINTILARINI YANSITMA

- Mali haklara saygı göster ve bunu asla ihmal etme.
- Mümkün oldukça, dış problem ve üzüntülerine eşini ortak etme, kendin üstesinden gelmeye çalış. Fakat sevinçlerinde onu unutma.
- İstişare, aile hayatında önemli bir prensiptir. Eşlerden her biri aile hayatında kendisini ortak görmeli ve bir kenara itilip ihmal edilmediğini hissetmelidir. Bazı konular müşterek bir karar vermeyi gerektirir. Özellikle erkek, her iki tarafı da ilgilendiren meselelerde ve gerekli gördüğü diğer hususlarda eşinin de fikrini almalı, onunla istişare etmelidir. Böyle yapmak peygamber yoludur. Peygamberimiz, Rıdvan Biatı'nda hakkında vahiy gelmeyen çok önemli bir meselede hanımı Ümmü Seleme ile istişare yapmış ve onun fikrini uygun bularak uygulamıştır.

DİNİ SAMİMİ OLARAK YAŞAYIN

Erkek, cami ve cemaate devam ederken, ilmî toplantı ve sohbetlere gidip gelirken öğrendiklerini ailesiyle paylaşmalıdır. Aynısı kadın için de geçerlidir. Yüce Allah, "Kendinizi ve çoluk çocuğunuzu cehennemden koruyun" (66/6) buyururken, öncelikle bilgilendirme yöntemini kastetmiştir. Kişi, çoluk çocuğunu sağlam bir inançla donatmaya, onları her türlü zararlı bilgi ve telkinlerden korumaya çalışmalıdır. Bunu da tatlılıkla ye damara dokundurmadan yapmalıdır. Söylediği her şeyi mutlaka kabul ettirme yoluna gitmemeli, bazı şeyleri zamana bırakabilmelidir. Çoğunda da yaşayarak örnek olmalıdır. Hanımının bilgisine de saygı duymalı, dinleme nezaketini göstermelidir. Erkek, hanımına lüzumlu bilgiler öğretmez, öğrenme ortamını hazırlamaz veya gidip öğrenmesine izin vermezse günahkâr olur. Kadının bilgisizlikten dolayı yapacağı yanlışlıkların sorumluluğuna ortak olur. Dolayısıyla, faydalı ve nezih ortamlardaki ilim meclislerine gitmesine engel olmamalı, hatta teşvik etmelidir.

FOTOĞRAF: AP

Niyet ve bakış tarzı hayatın görünümünü değiştirir. Güzel gören güzel düşünür.

AİLEDE MUTLULUK

PROBLEM DEĞİL "ÇÖZMEK" ÖNEMLİ

■ Aile mutluluğun, evde hiçbir problemle karşılaşmamana değil, problemlerin üstesinden gelebilmene, onları çıktığı noktayla sınırlı tutmana, eşinle olan ilişkilerini olumsuz etkilemesine fırsat vermemene bağlıdır.

■ Problemden kaçmak, hele hele evi terk etmek çözüm değil. İyisi mi, sakin kafayla düşünüp problemin çözümüne hemen başlamak.

■ Bir tartışma esnasında eşinin güzel yönlerini ve iyiliklerini de hatırlamaya çalış; beğenmediğin yönlerinin, tüm iyiliklerini örtmesine fırsat verme.

■ Kılıç yarası geçer, dil yarası geçmez. Ailevî tartışmalarda, yaralayıcı sözler sarf etmekten sakın, yoksa küçük bir mesele yüzünden onun sevgi ve ilgisini tümden kaybedebilirsin.

■ "Onurum", "gururum" türü kelimeler, şeytanın sıkça tuzak olarak kullandığı sözlerdir. Bir tartışma esnasında şeytan bunları bahane ederek taraflara hatasını güzel gösterir ve barışma kapısını kapatmaya çalışır.

Söylenmek istenmeyen sırlar ısrarla öğrenilmeye çalışılmamalı.

FOTOĞRAF: KÜRŞAT BAYHAN

TARTIŞMANIN DA BİR ÂDÂBI VAR

■ Çocukları veya yakın akrabaları yanında bile olsa eşiyle tartışmaya girmemeli, çözecekleri bir mesele varsa baş başa kaldıklarında çözmeye çalışmalı. Eşini kendine en yakın dost ve arkadaş kabul edip, onun varsa bazı hata ve noksanlıklarını en uygun ve inandırıcı bir metotla düzeltmeli. Ciddi bir anlaşmazlığa düşüp bunu kendi başlarına halledemedikleri zaman, Allah'ın şu tavsiyesini uygulamalıdırlar: "Eğer karı kocanın birbirinden ayrılacaklarından endişe ederseniz, o vakit kendilerine erkeğin ailesinden bir hakem, kadının ailesinden bir hakem gönderin. İki taraf işi düzeltmek isterlerse, Allah onları uyuşmaya muvaffak eder" (Nisa, 35) buyurur.

Özellikle çocukların yanında eşinle tartışmaktan veya sesini yükseltmekten sakınmalısın. Çünkü çocuklar, öncelikle ebeveynlerini örnek alarak ve taklit ederek öğrenirler. Bu tür problemler ve çözüm yolu çocuğun zihninde yer edecek ve ileride üzerinde olumsuz etkisini gösterecektir.

■ Hanım, eşinin, bağlanılmaya lâyık ideal bir kişilik olduğunu, kendisiyle iftihar ettiğini ona hissettirmelidir.

■ Hediyeleşin ki sevginiz artsın ve bu, mutlu ve sevinçli her vesileyle sizin âdetiniz olsun.

■ Akıllı hanım, gerek kendinin gerekse çocuklarının ihtiyaç ve isteklerini sunmak ve eşinde düzeltmesini istediği bir davranışı düzelttirmek için en uygun vakti kollar.

AİLEDE MUTLULUK

EVDE BİR KÖŞEYE ÇEKİLME

■ Evde bir köşeye çekilip tek başına oturmayı âdet haline getirme, mümkün mertebe eşinle ilgilen.
■ Çalışan bir kadın, birinci sorumluluk alanının evi olduğunu unutmamalı. Evinin işleriyle işyerinin işlerini birbirinden ayrı tutmasını bilmeli.
■ Eşinin akrabaları ziyarete geldiklerinde hoşnutsuzluk göstermemeli. Aksine, onları güzel bir şekilde karşılayıp ağırlamada örnek bir tutum sergilemeli.
■ Özellikle kaynanana hürmet et, ona ailenin geleneklerine göre en güzel şekilde hitap et. Onunla tartışmaya girme. İleride gelininin sana nasıl davranmasını istiyorsan öyle davran.
■ Hz. Peygamber, komşu hakkı üzerinde çok durmuştur. Komşuya iyilik etmek, sevinç ve tasalarına ortak olmak, yardımı esirge-me-mek dinimizin emridir.

SIRLARINI ORTAYA DÖKME

■ Ahiret işlerinde de eşler birbirine yardımcı olmalı. Dünya kadar ahireti de arzulamalı ve önem vermeli.
■ Savurganlık aile mutluluğunu bozar. Allah'ın nimetini yok eder. Allah savurganları sevmez. Tutumlu ol ki, yokluk çekmeyesin.
■ İyi niyet ve hayırhahlık bahanesiyle de olsa, arkadaşlarının senin özel hayatına karışmasına izin verme.
■ Evinin sırlarını ne bir dostuna, ne de bir yakınına anlat.

FOTOĞRAF: BAHAR MANDAN

FEDAKÂRLIKTAN KAÇINMA

■ Sürekli görüş ayrılığı, zamanla gönül ayrılığını da doğurur. Bazen, ikna olmasan da eşinin görüşüne katıl. Yeter ki, yapılan iş Allah'a isyan sayılan bir şey olmasın.
■ Evde eşinin ihtiyaç duyduğu sükuneti sağlamak için çocukları zihin geliştirici oyuncaklarla oyalayabilirsin.
■ Çocuklar Allah'ın büyük nimetidir. Onları ihmal ederek, iyi terbiye etmeyerek veya başka herhangi bir işi daha önemli sayarak bu nimeti azap vesilesine çevirme.
■ Çocuk bakımı ve terbiyesiyle ilgili sağlıklı bilgiler edinmeli ki, her aşamada onlara nasıl davranılacağı bilinsin. Böylece ruhen ve bedenen sağlıklı yetişsinler.

Yaşımdan BÜYÜK gösteriyorum

D.M. Manisa

Merhaba, ben 21 yaşında bir kızım. Çevrem, yaşımdan çok olgun gösterdiğimi söylüyor. Bu da beni çöküntüye itiyor. Ayrıca ben küçük yaşta annemi kaybettim. Üvey anne elinde büyüdüm. Tek dayanağım olan ablam da evlenip gittikten sonra iyice yalnız kaldım.

Dr. Can

Değerli kızım. Büyüklerimiz şöyle der: "Bir gençte beğenilecek en önemli haslet yaşlı ya da olgunlar gibi davranması, bir yaşlıdaki en ayıplanacak konu da gençlere özenmesi ve gençler gibi yaşamaya ve görünmeye çalışmasıdır." Bu kutlu söz vesilesiyle öncelikle seni tebrik ederim. Sanırım bu yüce olgunluğa biricik annenizin kaybı ve sonrasında gelen acılı hayat sayesinde ulaşmışsınız. Üvey anneniz muhakkak ki iyi bir hanımefendidir. Ama elbette öz anne yerini tutamaz.

Eğer "Yaşımdan büyük gösteriyorum" sözü, "yaşlı gösteriyorum, çirkin görünüyorum" vs. anlamında ise sana ve öyle düşünenlere katılmak kat'iyyen mümkün değildir. Bilirsin çirkin kız yoktur. Bakımsız kız vardır evladım.

A) Uyku ve yiyecek düzenine dikkat et.

B) Sık sık (haftada 3 kez) duş al, hijyen ve temizliğe dikkat et. Vücut derisinin kuru kalmasını önleyecek (pahalı olmasına gerek yok) kremler kullanabilirsin.

C) Hiçbir zaman aşırıya kaçmadan kadın ve aile ilmihallerinde belirtilen sınırda cilt bakımını yap.

D) Kapalı da olsan eşarbının altındaki saçlarının bakımına özen göster.

E) İsraf etmeden, sana yakışan ucuz ama temiz giysiler edin ya da mevcutları bu ölçülerde değerlendir.

F) Pabuçların yeni olmayabilir; ama temiz, boyalı ve bakımlı olmalı.

G) El ve ayak parmaklarının temizliğine, bakımına ve kremlenip zarafetin sağlanmasına tırnak bakımına ve hijyene önem vermelisin.

Unutma ki; her aklı başındaki genç erkek ve her olgun kişi hanımların fiziksel güzelliğinden önce kalp, ruh, akıl ve iç dünyasındaki uyumla ilgilenir. Ayrıca sana güzel gelen bana normaldir, bir başkasına göre de çirkin olabilir.

21 yaşındaki bir kız asla çirkin değildir. Acaba etrafındakiler seni kıskanıyor olmasın? "Artık ben de yavaş yavaş kendimi öyle görmeye başladım." diyorsun. Bu tamamen psikolojik bir sanıdır. Kendini bu sözlere kaptırıp çökkünlük ve anksiyeteye girme. Aynaya baktığında Allah'ın ne kadar güzel yarattığını düşün. Kitabımız yalan söylemez. Allah bizleri en iyi şekilde yarattığını söylüyor. Ve diriliş aynasında ruhunun resmini gör. Gör de güzellik nasıl oluyormuş anla. Her şeye yeniden başla. Sakın ola ki üzerindeki olgunluğu atıp da, güzelim diye de şımarma. Yaşamını yenile.

- Çevreni değiştir ve yeni ortamlara gir.
- Evinde ve odanda ufak tefek değişiklikler yap.
- Hayatına yeni bir yön çiz. Yapmak istediklerinin listesini çıkar ve harekete geç.
- Prensiplerinden asla vazgeçme.
- İlgini çekecek yeni bir uğraş veya sosyal hobi bul.
- Kimseye söylemeden spil dağına çık. Yeşillikler arasında kendini dinle.
- Kilolu isen rejime gir ve dengeli beslen. Zengin vitaminlerden al. A-B-C-E vb.
- Sigara yaşlandırır. İçiyorsan bırak.
- Spil'den in ve afiyetle bir Manisa köftesi ye. Benim için. Başarı ve güzellikler.

Ben 2. sınıf bir insanım!

H.B. Serik
25 yaşında, askerliğini yapmış, liseyi dışarıdan bitirmeye çalışan, babası çok küçükken vefat etmiş, bekar bir insanım. Bana annem baktı. Küçük kardeşlerim yurtlarda okuyup iyi işlere sahip oldu. Babasızlık beni ürkek, korkak ve özgüvensiz büyüttü. Herkesin dilindeyim. Çalıştığım yerde, sokakta, çevremde sürekli aşağılanıyor, adam olamayacağım ve evlenemeyeceğim, başarılı bir kişi olamayacağım konularında istihza ile karşılaşıyorum. Acaba intihar edip kurtulsam ya da kötü bir şeyler mi yapsam ki beni anlasınlar?

FOTOĞRAF: REUTERS

Dr. Can
Sevgili Serikli kardeş. Babasını çok küçükken kaybetmiş bir insan olarak başta anneni ve seni, sonra da diğer yetim kardeşlerini sevgi, saygı ve takdirle kucaklarım. Kardeşlerin okuyup bir taraftan büyürlerken sen evin hem babası, hem abisi olmuşsun. Annenin yalnızlığını gideren kahraman bir arkadaş rolünü de üstlenmişsin.

Ardından vatana olan borcunu ödeyip, geçmişle alakalı boşluklarını (liseyi dışardan vererek) kapatmaya çalışıyorsun.

1) Eğer Kur'an-ı Kerim yetimler için bunca şey söylemese idi bile ben bu yaşımda gelir, senin elini sıkar, izin verseydin onları yüzüme gözüme sürüp öperdim.

2) Eğer sana sataşıp alay eden insanlar Peygamberimiz'in de bir yetim olduğunu bilseler sanıyorum o hareket ve sataşmaları kendilerine yönlendireceklerdi.

3) Eğer Serik'te bir yakınım olsaydı, ona senin adresini verip 25 yaşına rağmen saçlarını tarıyor gibi okşamasını isteyecektim. Zira o kutlu yetim, yetim çocukların başını tarıyor gibi okşardı "onların saç tarayanları yoktur" diye.

4) Taş taşı, laf taşıma, intikam duygularından arın.

Sana laf söyleyenlere acı ve dua et. Dilenme, tahsilini bitir. Mümkünse bir yerlerde çalış. Çevrendeki yetim çocukları kolla ve örnek ol. Hasta ziyaretlerine git. Serik'te herkes birbirini tanır, cenazelere katıl, taziyede bulun. Onlarla birlikte "baba"na dua et. Yaşlı insanların hatıralarını dinle. Anneye yardım et, hiç yalnız bırakma. Kardeşlerine sevgi ve şefkat göster.

Her hafta veya 15 günde bir kitap oku. Yani 1 kitabı bitir.

Alamıyorsan bul ya da kütüphaneye giderek oku. Her kitaptan sonra bir yerlere bir adım daha yaklaştığını hissedeceksin.

Ve bir müddet sonra göktekilerle birlikte yerdekilerin de seni alkışladıklarını fark edeceksin.

Önemli olan göktekilerin alkışıdır. Eğer yeryüzündekiler alkışlamıyorsa sadece senin için doldurduğum bir alkış kasetini ben bizzat adresine göndereceğim. Senin adın benim kataloğumda "Serikli" olarak geçecek. Mutlaka Can abine ikinci mektubunu gönder. Kıyamete dek yanındayım. Eğer sen ikinci sınıf vatandaşsan, ben de senin yanında olarak, bir adım gerinde yürüyerek 3. sınıf vatandaş olduğumu ilan ediyorum. Serik sokaklarında yürürken, zengin, ukâla, cahil ve şımarıklar sana alayla yaklaşırlarsa onlara bin 400 sene önce sınıf farkının kaldırıldığını 1. sınıfların yalnızca zahit ve âbitlerin olduğunu anlatacağım.

Sen git yollara kablo döşe!

Melek / İzmit
21 yaşında, teknik lise elektrik mezunuyum. ÖSS'yi kazanamadım. Bildiklerini unutan, sevgiden mahrum, işsiz, başta babam ve herkes tarafından alay edilen bir kız oldum. Gitgide zayıflıyor ve her şeye takıyorum. İbadetlerimde dahi acaba kaçıncı rekattayım, abdest almış mıydım, gibi sorunlar yaşıyorum.

Dr. Can
Bazı babalar vardır. Eşinden bahsederken "Onu aldığımda 15 yaşındaydı. Yumurta kırmasını dahi bilmezdi. Sadece aldığım yumurtaları düşürdüğü zaman kırardı!" gibi kaba, hoyrat, görgüsüz cümleler sarf eder.

Hani demiş ya adamın biri "Hocam evliyanın biri, deniz kenarında kızını kesecek olmuş da, ona gökten keçi gönderilmiş, o hikayeyi anlatır mısın?" demiş. Hoca da "la havle" çekip, "Neresini düzeltip de anlatayım? Bir kere evliya değil peygamber, keçi değil koyun, kız değil oğlan, deniz kenarı değil dağın başı!" cevabını vermiş. Evet. Neresini düzeltelim Melek kızım!

Bir kere insan eşine "o, şu, bu" gibi işaret zamiri kullanmaz. Ayrıca tavuk değil ki kadın pazardan alınsın. Onunla evlenilir. Bir de onunla insan yemek yaptığı, puding pişirdiği için evlenmez. Diyelim ki bilmiyor; alay hiç etmez. Peygamberimizin tüm ev işlerinde eşine yardımcı olduğunu hatırlarsak bu söz ve davranışlar hiç de ahlaki, nazik ve Muhammedî üslupta değil. İşte bu tarz insanlar kendi kızlarını da zorla okula ya da kocaya verirler. Başlık parası ve takı vs.'de pazarlık yaparak satmış olurlar, açıkçası. Sonra da kızları o adamla geçinemeyince damada hoyratlık izni vermelerinin ve çözüm getirememelerinin yanı sıra çocuklarına "Sen de annene çekmişsin beceriksiz!" suçlaması yapar.

Beni ülkemin kibar, inançlı, anlayışlı ve iyi babaları bağışlasın. Ama sevgili Melek, senin mektubun bu örnekle neredeyse aynı. 15 yaşında zorla yanlış okul. Fakülteyi kazanamayınca da "akılsız, işsiz ve beceriksiz kız". Üstelik "Sen git şehir sokaklarında kablo döşe!" diye istihza et! Sevgi mi? Sıfırın altında buz tutuyor. Netice mi? Asosyal, özgüven mahrumu, depresif ve obsesyon iğnesiyle kuyu kazan bir kız.

Lütfen saygıdeğer babası. Kızınızın elinden sevgi ve şefkatle tutunuz. Önce onu bir uzmana götürünüz. Sonra geçmiş yıllar için uygarca özür dileyiniz ve üniversiteyi kazanmasa da, bu dönemde iş bulamasa da bağrınıza basınız. Fetret devrinin cahiliye babaları gibi evladınızın ruhunu diri diri gömmeyiniz.

Sevgili Melek kızım. Sen de azmine sarıl ve çalış. Sevgi ve şefkat adına yaşadığın açlık için de Allah'ın dostluğuna, merhametine ve onu ne kadar seviyorsan (ki çok olduğunu biliyorum) O'nun (cc) seni sevdiği büyük gerçeğine sığın. Sağlık ve başarılar Melek kızım.

DR. CAN

Utangacım

Aysel / İstanbul

Can abi. Benim en büyük derdim utangaçlık. Konuşamıyor, ayıplarlar diye içimden geçeni söyleyemiyorum. Telefon çalsa "ne konuşacağım" diye tir tir titriyorum. Sohbetlere katılamıyorum. İkili konuşmalarda hep karşıdaki konuşuyor ve ben susuyorum. Bu da sıkıcı oluyor. Eşim konuşkan bir insandı şimdilerde o da benden kaynaklanan bir suskunluğa girdi! Biliyorum doktora gitmeliyim. Ancak maddiyat iyi değil 2 çocuğum var. 26 yaşındayım. İleride param olurda psikoloğa gidersem bu yaş tedavi için uygun mu?

Dr. Can

Değerli kızım. Utangaçlık, birçok insanın hayatında farklı derecelerde ve farklı etkilerle kendisini gösterebilen bir olgudur. Kişinin utangaçlığının önüne geçmek için çaba göstermesi tamamiyle kendi isteği ile gerçekleşebilecek bir şeydir.

Eğer kişi istemezse utangaçlığa çözüm bulması oldukça güçleşecektir. Kimi zaman insanlar sorunlarına çözüm aramak yerine onları göz ardı edip, hayatlarına yaşadıkları sorunlarla devam etmeye uğraşırlar. Ancak sorunlara çare bulmak yerine onları görmezden gelmek, onlarla karşılaşmaktan sonsuza kadar kaçabileceğimiz anlamına gelmez.

Utangaçlık aslında, terbiye, haya, edep vb. gibi deyimlerle de akrabalık içindedir. Ancak sizin yazdığınız semptomlara bakılacak olursa özgüven eksikliğinden kaynaklanan bir sosyal fobi görüntüsü algılanıyor. İstanbul'da olduğuna göre doktor konusunda sana yardımcı olmaya çalışabiliriz umarım. Lütfen Zaman, Ailem'i arayıp, editör arkadaşlara ulaşınız. Size yardımcı olmaya çalışacaklardır. 26 yaş geç değildir. Sağlıklı günler dilerim.